

СХВАЛЕНО

педагогічною радою закладу
протокол №1 від 30.08.2024

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Купського ліцею
Марія ЛАЗУРКА

**Освітня програма
дошкільного підрозділу Купського ліцею
2024/2025 навчальний рік**

Зміст

Вступ.

Розділ 1. Пріоритетні завдання на навчальний рік, інноваційна, експериментальна діяльність

Розділ 2. Права та обов'язки здобувачів освіти

Розділ 3. Умови забезпечення якості дошкільної освіти в ЗДО

1. Кадрове забезпечення

2. Середовище ЗДО

Розділ 4. Портрет випускника

1. Показники компетентності

2. Наступність ЗДО та ЗЗСО

Розділ 5. Планування освітньої діяльності ЗДО у 2024/2025 навчальному році

1. Навчальне навантаження

2. Форма планування роботи з дітьми

3. Планування роботи з батьками

Розділ 6. Особливості організації освітнього процесу

1. Профільне спрямування

2. Гурткова робота

3. Використання інноваційних методик та технологій

Розділ 7. Якість наданих освітніх послуг

Розділ 8. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми.

Вступ

Освітня діяльність у закладі дошкільної освіти у 2024/2025 навчальному

році буде організована відповідно до:

- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про дошкільну освіту»;
- Базового компонента дошкільної освіти в Україні;
- Положення про дошкільний навчальний заклад, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 20.03.2003 р. №305;
- Статуту закладу;
- Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016 р. №234);
- Гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності, затвердженого наказом МОН України від 20.04.2015 р. №446;
- Листа МОН від 03.07.2009 р. №1/9-455 «Планування роботи в дошкільних навчальних закладах»;
- Листа МОН від 27.09.2010 р. №1/9-666 «Про організацію роботи з дітьми п'ятирічного віку»;
- Лист МОН № 1/15368-24 від 27.08.2024 року «Щодо організації освітнього процесу в 2024/2025 навчальному році у закладах дошкільної освіти»
- Листа Інституту інноваційних технологій і змісту освіти від 26.07.2010 р. №1, 4/18-3082 «Про організовану і самостійну діяльність дітей у дошкільних навчальних закладах»;
- Листа МОН "Про систему роботи з дітьми, які не відвідують дошкільні навчальні заклади" від 04.10.2007 р. № 1/9-583;
- Листа МОН від 19.08.2011 р. №1/9-635 «Щодо організації та проведення «Тижня безпеки дитини» в дошкільних навчальних закладах»;
- Інструкції з організації харчування дітей у ДНЗ від 17.04.06 р. №298/227 зі

змінами від 26.02.13р. №202/165;

- Інструктивно-методичних рекомендацій «Фізичний розвиток дітей в умовах ДНЗ» №1/9-563 від 16.08.10 р.;
- Інструктивно-методичних рекомендацій «Організація фізкультурно-оздоровчої роботи у дошкільних навчальних закладах» №1/9-456 від 02.09.16 р.;
- Інструктивно-методичного листа МОН «Про організацію роботи з дітьми 5-річного віку» №1/9-664 від 27.09.10 р.;
- Наказу МОН від 19.12.2017 № 1633 «Про затвердження Примірного переліку ігрового та навчально-дидактичного обладнання для закладів дошкільної освіти»;
- Власного статуту та інших нормативно-правових документів в сфері освіти.

Розділ 1. Пріоритетні завдання на навчальний рік, інноваційна, експериментальна діяльність

Пріоритетні завдання на 2024/2025 н.р.:

1. Організація та підтримка безпечного освітнього простору.
2. Організації освітнього процесу у різних форматах і подолання освітніх втрат.
3. Педагогічна взаємодія з дітьми, зокрема з дітьми з особливими освітніми потребами.
4. Партнерство у співпраці з батьками або законними представниками.
5. Формування математичної компетенції дошкільників шляхом використання сучасного дидактичного матеріалу.
6. Сприяти збагаченню уявлень дітей про величину предметів та вимірювання.
7. Продовжити розвивати монологічне мовлення дошкільників шляхом використання освітніх технологій «Сторітелінг», «Синквейн», прийомів мнемотехніки.

8. Продовжити роботу по забезпеченню наступності у роботі дошкільного закладу та початкової школи в умовах використання основних засад концепції «Нова українська школа».

Основні завдання які поставлені на 2024/2025 н.р. згідно річного плану:

1. Сприяти формуванню мовлення дошкільнят, як складової комунікативно - мовленнєвого розвитку, засобами театральної - ігрової діяльності.
2. Проектна діяльність у роботі з дошкільниками.
3. Створення пошуково-дослідної лабораторії у закладі дошкільної освіти.

Шляхи реалізації завдань:

- Використання інноваційних технологій;
- Взаємодія з батьками;
- Особистісно-орієнтований підхід до кожного вихованця;
- Блочно-тематичне планування освітнього процесу;
- Забезпечення наступності дошкільної та початкової ланок освіти;
- Здійснення моніторингу якості надання освітніх послуг.

На літній період 2025 року

Мета: оздоровлення дитячого організму та забезпечення позитивного емоційного стану дітей в літній період зусиллями працівників ЗДО і батьків вихованців

Завдання:

- Охопити системним оздоровленням дітей дошкільного закладу шляхом використання різноманітних засобів та форм загартування.
- Продовжувати здійснювати соціальний розвиток дітей засобами ігрової діяльності.
- Продовжувати організовувати самостійну художню діяльність дітей як засіб розвитку творчих здібностей.

Шляхи реалізації завдань:

- оптимізації рухового режиму;
- розширення та поповнення розвивального середовища ЗДО відповідно до вимог безпеки;
- використання ігор з піском та водою;
- самостійна ігрова та художня діяльність дітей;
- просвіта батьків з питань оздоровлення і розвитку дітей.

Розділ 2. Права та обов'язки здобувачів освіти

Освіта є основою інтелектуального, духовного, фізичного і культурного розвитку особистості, її успішної соціалізації, економічного добробуту, запорукою розвитку суспільства, об'єднаного спільними цінностями і культурою, та держави.

Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, її талантів, інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей, формування цінностей і необхідних для успішної самореалізації суспільного вибору та спрямування своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству, збагачення на цій основі інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу Українського народу, підвищення освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.

Здобувачі освіти мають право на:

- розвиток, навчання та виховання;
- індивідуальну освітню траєкторію, що реалізується, зокрема, через вільний вибір видів, форм і темпу здобуття освіти, методів і засобів навчання;
- якісні освітні послуги;
- справедливе та об'єктивне оцінювання результатів розвитку;
- відзначення успіхів у своїй діяльності;
- безпечні та нешкідливі умови перебування в закладі;
- повагу людської гідності;
- захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм насильства та експлуатації, дискримінації за будь-якою ознакою, пропаганди та агітації, що завдають шкоди здоров'ю здобувача освіти;
- участь у громадському самоврядуванні та управлінні закладом освіти.

Здобувачі освіти зобов'язані:

- виконувати вимоги освітньої програми, дотримуючись принципу академічної доброчесності, та досягти результатів розвитку, передбачених стандартом освіти - Базовим компонентом дошкільної освіти України;
- поважати гідність, права, свободи та законні інтереси всіх учасників освітнього процесу, дотримуватися етичних норм;
- відповідально та дбайливо ставитися до власного здоров'я, здоров'я оточуючих, довкілля;
- дотримуватися установчих документів, правил внутрішнього розпорядку.

Залучення здобувачів освіти під час освітнього процесу до виконання робіт чи до участі у заходах, не пов'язаних з реалізацією освітньої програми, забороняється, крім випадків, передбачених рішенням Кабінету Міністрів України.

/Згідно з Законом України «Про освіту», що набрав чинності 28.09.2017/

Розділ 3. Умови забезпечення якості дошкільної освіти в дошкільному підрозділі закладу

1. Кадрове забезпечення

У дошкільному навчальному закладі встановлено 5-денний навчальний тиждень. Керуючись Законом України «Про дошкільну освіту», адміністрація закладу приймає на роботу тільки педагогів, які мають відповідну повну вищу та неповну вищу педагогічну освіту. Дошкільний навчальний заклад повністю укомплектований педагогічними кадрами та обслуговуючим персоналом.

Підбір і розстановка педагогічних кадрів має велике значення як у роботі з дітьми так і в роботі колективу в цілому. При комплектації груп педагогічними працівниками намагаємось враховувати психологічну сумісність педагогів, рівень їх професіоналізму, досвід роботи, ділові якості.

Педагогічні кадри за віковими групами закріплюються наказом по дошкільному навчальному закладу на початку року. Адміністрація закладу диференційовано підходить до вихователя-початківця і до досвідченого педагога-майстра, створюючи усі умови для розкриття їх творчого потенціалу. В цілому робота колективу ЗДО відмічається стабільністю та позитивною результативністю.

Виходячи з підбору кадрів, можна зробити висновок, що в ЗДО є все, що складає підґрунтя зразкової діяльності закладу, бо творчу дитину може виховати лише творчий педагог.

Специфічна особливість педагогічного колективу ЗДО полягає в єдності майстерності висококваліфікованих вихователів і перспективних молодих спеціалістів, об'єднанні зусиль педагогічного та обслуговуючого персоналу в розвитку дитини.

2. Середовище ЗДО

Потужним чинником дитячого розвитку є соціокультурне оточення. Кожна дитина у своєму розвитку зазнає безсумнівний вплив сім'ї, її побуту, культурних уподобань, форми зайнятості старших і змісту сімейних дозвіль.

В ЗДО велика увага звертається на організацію роботи з батьками вихованців у розрізі вивчення їх національної приналежності, культурних вподобань, залучення до спільного дозвілля з дітьми в ЗДО, надання практичних порад щодо розвитку та виховання дітей тощо.

Всі педагоги, які працюють з дітьми, володіють державною мовою, володіють знаннями про культурну рідного краю, села, що дає свій відбиток на спілкування з дітьми, організацію освітньої діяльності.

Предметно-розвивальне середовище в ЗДО відповідає вимогам. Створення сприятливого для розвитку оточення в закладі включає в себе розумну і красиву організацію простору і його елементів: дитячі іграшки, дитячі меблі, дитячі книжки, дитячі малюнки тощо. Дітям доступні всі функціональні елементи простору закладу, що спонукає їх до активної предметно-практичної діяльності, прояву творчості, креативності. В групових кімнатах простір поділено на окремі осередки, які пов'язані між собою. Наповнення осередків перед початком навчального року змінено згідно з віковими особливостями дітей конкретної групи. Пов'язано це з тим, що матеріали, складність та доступність їх утримання повинні відповідати сьогоdnішнім закономірностям та особливостям розвитку дітей даного конкретного віку і враховувати ті особливості зон розвитку, які характерні знову ж таки сьогодні кожній окремій дитині.

Компоненти розвиваючого предметного середовища в ЗДО включають не тільки групові приміщення, а й інший функціональний простір - музично-спортивний зал, прогулянкові майданчики, стадіон та інші структурні компоненти.

Створюючи розвивальний простір у дошкільному закладі, дотримуємось рекомендацій щодо організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти у 2024/2025 навчальному році (лист від 27.08.2024 № 1/15368-24), зокрема таких, як: безпечність, урахування закономірностей розвитку дітей, раціональність, динамічність, активність, комфортність кожної дитини, позитивне емоційне навантаження.

Однією з основних умов створення в дошкільних навчальних закладах розвивального довкілля для дітей дошкільного віку є опора на особистісно орієнтовану модель взаємодії між педагогом і дітьми. Це означає, що пріоритетною метою виховання є формування гармонійної та всебічно розвиненої особистості. Завдання педагога полягає у забезпеченні інтересів дитини у задоволенні її природних нахилів і потреб. У своїй діяльності педагоги керуються положенням: «Не поруч, не над, а разом».

Розвивальне середовище – це сукупність умов, які забезпечують різнобічний розвиток дітей; це система матеріальних об'єктів їхньої діяльності. Створення в дошкільному закладі повноцінного розвивального середовища та забезпечення відповідної позиції вихователя в організації діяльності дітей – провідний засіб реалізації завдань сучасного реформування освіти. Адже правильно організоване розвивальне середовище сприяє соціалізації дитини, впливає на всі аспекти її розвитку.

ЗДО сьогодні є ідеальним полем для розгортання особистісно- орієнтованих технологій, оскільки, на відміну від школи, не орієнтований на жорстко фіксований результат, отже, за суттю, покликаний бути розвивальним та охоронним із погляду фізичного, психічного, соціального і духовного здоров'я дитини.

Розвивальне середовище – це сукупність умов, які забезпечують різнобічний розвиток дітей; це система матеріальних об'єктів їхньої діяльності. Створення в дошкільному закладі повноцінного розвивального середовища та забезпечення відповідної позиції вихователя в організації діяльності дітей – провідний засіб реалізації завдань сучасного реформування освіти. Адже правильно організоване розвивальне середовище сприяє соціалізації дитини, впливає на всі аспекти її розвитку.

Розвивальне середовище – комплекс психолого-педагогічних, матеріально-технічних, санітарно-гігієнічних, естетичних умов, що забезпечують організацію життя дітей у дошкільному закладі. «В цілому розвивальне середовище можна представити у вигляді круга, в центрі якого розташоване

«Я» (мій простір, середовище мого внутрішнього життя) і який поділено на сегменти – предметно-ігрове, природне та соціальне середовище», – зазначає О.Кононко.

Обов'язковою умовою забезпечення ефективного розвитку дитини є створення розвивального середовища в єдності всіх його складників, а саме: природного; предметно-ігрового; соціального; власного «Я» дитини, тобто організоване відповідно до програми розвитку дитини дошкільного віку.

Природне розвивальне середовище сприяє виникненню у дошкільника інтересу та елементарних уявлень про об'єкти, явища природи, розкриває причинно-наслідкові зв'язки та взаємозалежність природного довкілля і людини як його частини, формує природодоцільну поведінку малюків.

Для створення оптимального розвивального простору підібрано різне обладнання (ігрове, навчальне, спортивне тощо), продумано його оптимальне розміщення. Розвивальний простір створюється не для зручності педагога, а для того, щоб дитина могла вільно, відповідно до своїх смаків і настрою, обирати той чи інший осередок.

Для кожного вікового періоду предметно-ігрове середовище особливе.

Розділ 4. Портрет випускника

1. Показники компетентності

Психофізіологічний розвиток:

- має зрілі мозкові структури та функції;
- характерною є відносна стабільність та рухливість нервової системи;
- проявляє достатню рухову активність;
- проявляє умілість рук, практичну вправність;
- здорова, не має хронічних хвороб;
- володіє основними гігієнічними навичками;
- знає свою статеву належність, усвідомлює її незмінність, розуміє, чим відрізняється від представників протилежної статі;
- володіє основами безпеки життєдіяльності;
- працездатна, втомлюється лише після чималого навантаження;
- користується як провідною правою/лівою рукою;
- не заїкається і не має інших невротичних проявів.

Інтелектуальний розвиток:

- володіє елементарною системою знань про основні предмети і явища навколишнього світу та саму себе, а також деякими простими поняттями;
- уміє концентрувати увагу, виконує вимогу за інструкцією дорослого;
- диференційовано сприймає різноманітну інформацію (візуальну, аудіальну, тактильну);
- здійснює елементарні операції аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення, класифікації;
- усвідомлює основні зв'язки між явищами;
- має розвинене логічне запам'ятовування - добре запам'ятовує і відтворює;
- встановлює логічну послідовність подій;
- відтворює зразок на вимогу;

- робить припущення, висуває гіпотези, виявляє елементи креативності;
- розрізняє звуки мовлення, співвідносить їх з буквами, синтезує звуки у слова; знаходить потрібні слова для вираження думки, використовує складні речення;
- диференціює числа, додає і віднімає у межах 10, визначає найпростіші зміни цифрових рядів;
- розрізняє реальне і уявне, зовнішнє і внутрішнє;
- знайома з деякими основами початкових наукових знань.

Мотиваційний розвиток:

- хоче йти до школи;
- вирізняється високою допитливістю — розвинена пізнавальна мотивація;
- може поступитися «хочу» заради «необхідно», відмовитися від бажаного на користь соціально важливого;
- має сформовану мотивацію досягнення, прагне досягти успіху;
- свідомо й відповідально ставиться до майбутнього шкільного життя;
- зацікавлено ставиться до спілкування з новими дорослими та однолітками;
- у соціально прийнятний спосіб самореалізовується, самостверджується;
- має сформовану первинну систему матеріальних і духовних потреб.

Емоційний розвиток:

- переживає глибоко, виражає почуття щиро, яскраво;
- сприйнятлива, диференціює емоційно-смісловий характер зовнішніх впливів, чутлива до нього;
- знає основні емоції, особливості їх вираження мімікою, жестами, діями, тональністю голосу;
- адекватно виражає свої ставлення, настрій, стан;
- утримується від імпульсивних реакцій, негативних емоцій;
- чутлива до значущих людей, виявляє чуйність, намагається бути суголосною стану та настрою інших;

- оптимістично ставиться до проблем і складностей, має сформоване почуття гумору;
- володіє елементарною емоційною культурою, самовиражається у соціально прийнятний спосіб.

Розвиток вольової сфери:

- свідомо приймає та утримує мету, діє цілеспрямовано;
- концентрує увагу на завданні, певний час не відволікається;
- мобілізує себе на виконання завдання;
- розраховує на власні сили, розмірковує і поводить самостійно;
- звертається по допомогу лише в разі об'єктивної необхідності;
- конструктивно розв'язує проблеми, долає труднощі;
- доводить розпочате до кінця;
- може відстояти власну точку зору;
- визнає свої помилки;
- дотримується своїх обіцянок.

Соціальний розвиток:

- приймає соціальний статус школяра, усвідомлює його важливість;
- відкрита контактам, комунікабельна;
- прихильно, доброзичливо ставиться до рідних, знайомих, товаришів;
- уміє налагоджувати взаємодію, працювати в команді;
- узгоджує індивідуальні інтереси з груповими;
- реалізує основні моральні принципи, прагне дотримуватися в поведінці та діяльності соціальних норм і правил;
- намагається уникати конфліктів, мирно розв'язує спірні питання, може дійти згоди, домовитися;
- орієнтується у поведінці на вимогу дорослого та на совість як внутрішню етичну інстанцію;
- усвідомлює межі схвалюваної і соціально неприйнятної поведінки;

- володіє більш-менш адекватною самооцінкою;
- поважає себе та інших;
- має сформований абрис дитячого світогляду, елементарну систему ставлень

2. Наступність ЗДО та ЗЗСО

Наступність між дошкільною та початковою освітою – це забезпечення неперервності здобуття людиною освіти. Наступність в освіті необхідна для створення єдиного освітнього процесу, що логічно продовжується від дитячого садка до школи. Цей процес допомагає досягти цілісного розвитку особистості.

Під час навчання у дітей формуються базові компетентності – вміння, знання та навички, які необхідні для подальшого навчання та життя загалом. Володіння українською та іншими мовами, математичні навички, знання в галузі природничих наук, техніки або культури – цьому дитина навчається в молодшій школі завдяки тим компетентностям, що сформувались у неї в дитячому садку.

У дошкільному віці діти починають розвивати, зокрема допитливість, ініціативність, відповідальність, креативність, навички комунікації. Початкова освіта базується на цих навичках і поглиблює їх.

Перехід між дитячим садком і школою має бути поступовим, оскільки діти мають пройти період адаптації. Адаптація дитини буде значно легшою, якщо у перші роки навчання в школі будуть продовжувати та підіймати на інший рівень ту діяльність, яка була в дитячому садку. Наступність в освіті означає збереження основних видів діяльності дітей дошкільного віку в початковій школі, зокрема:

- спілкування;
- ігри;
- рухова активність;

- пізнавальна діяльність;
- засвоєння господарсько-побутових навичок;
- ліплення, малювання, аплікація, конструювання, слухання музики, спів, хореографія, театральна діяльність.

Педагоги дошкільної освіти мають бути ознайомлені з програмою початкової школи та вводити у свої заняття навчальні елементи, які підготують дітей до 1-го класу. Вчителі початкових класів також мають знати дошкільну навчальну програму, щоб використовувати її складові в адаптаційний період.

Випускники ЗДО в подальшому мають змогу за місцем проживання навчатися в закладах загальної середньої освіти.

Між школою та дошкільним підрозділом складено план наступності на навчальний рік, які схвалено педагогічною радою закладу. Директор ліцею затвердила план.

Планами наступності передбачено зміст роботи на навчальний рік за такими напрямками роботи як:

1. Робота з кадрами (спільні заходи, консультування, робота веб-сайту тощо)
2. Робота з батьками (конкурси, виставки, спільні батьківські збори, засідання батьківського комітету, дні відкритих дверей, зустрічей з цікавими людьми, народними умільцями, концерти, свята, фестивалі, пам'ятки-поради, консультації, робота веб-сайту тощо)
3. Робота з дітьми (екскурсії, читання художньої літератури про школу; бесіди з дошкільниками про навчання в школі; надання інформації про життя дітей-школярів через спостереження за їх діяльністю, бесіди, міні-заняття тощо)
4. Управлінська діяльність (забезпечення наступності в роботі дитячого садка та школи, як умови розвитку індивідуальності від 3-7 років, виконання плану наступності дошкільного підрозділу тощо)

Розділ 5. Планування освітньої діяльності дошкільного підрозділу

у 2024/2025 навчальному році

1. Навчальне навантаження

При визначенні навчального навантаження в закладі було враховано Наказ МОН України «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності» від 20.04.2015 № 446. Згідно з цим нормативним документом було складено перелік форм роботи з дітьми, що не виходить за визначені ним межі навчального навантаження.

Набуття різних видів компетенцій дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності: ігровій - провідній для дітей дошкільного віку; руховій; природничій; предметній; образотворчій, музичній, театральній, літературній; сенсорно-пізнавальній і математичній; мовленнєвій; соціокультурній та ін.

Для реалізації Базового компоненту дошкільної освіти в групах раннього, молодшого, середнього та старшого дошкільного віку використовується оновлена освітня програма для дітей від 2 до 7 років «Дитина» .

Зміст освітньої роботи з дітьми структурований за принципом інваріативності та варіативності. Він дає змогу відійти від традиційної системи знань, оскільки уможливорює інтеграцію різних видів діяльності. Реалізація програмних вимог забезпечить належні умови для зростання здорової, щасливої, самодостатньої, творчої особистості.

Види діяльності

Розподіл занять на тиждень в організованих видах діяльності укладається за змістовними освітніми лініями відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 №446 «Про затвердження гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності». Кількість занять інваріантної складової повністю відповідає вимогам наказу. Види діяльності плануються за освітніми напрямками: «Дитина в соціумі», «Гра дитини», «Дитина у природному довкіллі», «Дитина

у світі мистецтва (музична, образотворча, театральна тощо), «Дитина у сенсорно-пізнавальному просторі», «Мовлення дитини», «Здоров'я та фізичний розвиток». Реалізація програми передбачає врахування принципу інтеграції освітніх ліній у відповідності з віковими можливостями і особливостями вихованців.

Для реалізації діяльності:

у молодшій групі використовується парціальна програма «Творці майбутнього» схвалено для використання в дошкільних навчальних закладах освіти (МОН України від 12.01.2023 (О.Ю.Рома, кандидат педагогічних наук);

у середній групі використовується парціальна програма «Творці майбутнього» схвалено для використання в дошкільних навчальних закладах освіти (МОН України від 12.01.2023 (О.Ю.Рома, кандидат педагогічних наук);

у старшій групі використовується парціальна програма «Формування математичної компетентності у дітей дошкільного віку» (автор Ларіса Зайцева, 2021, схвалено для використання в дошкільних навчальних закладах освіти);

Форми організації освітнього процесу

Набуття різних видів компетенцій дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровій — провідній для дітей дошкільного віку; руховій; природничій; предметній; образотворчій, музичній, театральній, літературній; сенсорно-пізнавальній і математичній; мовленнєвій; соціокультурній та інших) і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних (доступних) знань про себе та довкілля, моральних цінностей, уміння доречно застосовувати набуту інформацію. Організоване навчання проводиться у формі інтегрованих занять, починаючи з 2-го року життя. Протягом дня рівномірно розподіляються всі види активності за основними лініями розвитку залежно від бажань та інтересу дітей.

Тривалість спеціально організованих фронтальних занять становить:

- у молодшій групі – не більше 15 хвилин;
- у середній групі – 20 хвилин;

- у старшій групі –25 хвилин.

Тривалість перерв між заняттями – не менше 10 хвилин.

Розподіл занять на тиждень в організованих видах діяльності укладається за змістовними освітніми лініями відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 №446 «Про затвердження гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності». Кількість занять інваріантної складової повністю відповідає вимогам наказу.

У освітньому процесі використовуються такі форми організації діяльності дітей: інтегровані, комплексні, індивідуальні, індивідуально-групові, групові заняття.

У всіх вікових групах в II половині дня ведуться гуртки:

- «Грайлик» Алергуш А.І.,
- «Юні пошуковці» Опаєць М.І.,
- «Степ – Аеробіка» Скіпор М.М.,
- «Чарівні барви» Грижинку Т.Г.,
- «Майстриня» Душак М.Г.,
- «Логічні блоки Дьєнеша» Голунга Л.Г.

Тривалість гурткової роботи:15-25 хвилин, залежно від віку дітей. Дні проведення гурткової роботи визначено у розкладі занять кожної вікової групи.

Для програмно-методичного забезпечення освітнього процесу використовуються навчальні видання, рекомендовані Міністерством освіти і науки України для використання в дошкільних навчальних закладах у 2024/2025 навчальному році розміщені на сайті Міністерства освіти і науки України (листі МОН «Про переліки навчальної літератури, рекомендованої Міністерством освіти і науки України для використання у закладах освіти у 2024/2025 навчальному році»).

Зміст освітньої програми передбачає:

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;

- виховання елементів природо доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;
- розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Для організації навчально-пізнавальної діяльності дітей перевага надається *моделі у вигляді занять* організації освітнього процесу.

Заняття проводяться, починаючи з 3-го року життя.

Тривалість спеціально організованих занять становить:

- у молодшій групі – не більше 15-20хвилин;
- у старшій групі – 25-30хвилин.

Тривалість перерв між заняттями – не менше 10хвилин.

Планування також включає наступні організовані форми освітньої роботи:

- *організована ігрова діяльність* – дидактичні, сюжетно-рольові, режисерські, рухливі, конструкторсько - будівельні, розвивальні, народні, театралізовані ігри, ігри-драматизації тощо;
- *організована навчально-пізнавальна діяльність* – спостереження, віртуальні подорожі, екскурсії у природу й соціум, квести, пізнавально-розвивальні бесіди, дидактичні ігри, елементарні досліди й дитяче експериментування у повсякденному житті, індивідуальна робота;
- *організована трудова діяльність* – індивідуальні і групові трудові доручення, чергування, колективна праця, господарсько-побутова праця, самообслуговування, праця в природі, художня праця;
- *організована художньо-продуктивна діяльність* – образотворча, музична, літературна, театралізована діяльність, розваги, свята, індивідуальна робота;
- *організована комунікативно-мовленнєва діяльність* – спеціальні мовленнєві заняття, бесіди, розмови, створення і розв'язання певних освітніх ситуацій, спілкування, індивідуальна робота;
- *організована рухова діяльність* – заняття з фізичної культури,

музики, різні форми організації дитячої праці, рухливі ігри, фізкультурні свята, розваги, ранкова, пальчикова гімнастика і гімнастика пробудження після денного сну, фізкультурні хвилинки, динамічні паузи тощо.

Самостійна діяльність дітей у закладі дошкільної освіти носить як індивідуальний, так і груповий (колективний) характер.

Форми організації самостійної діяльності: ігрова, пізнавальна, трудова, художня, рухова, комунікативна, мовленнєва тощо.

У освітньому процесі використовуються різні типи і види занять, а також міні-заняття упродовж дня.

Типи занять:

- фронтальні заняття (вся група);
- групові заняття (до 15 дітей);
- індивідуально-групові заняття (до 8 дітей);
- індивідуальні заняття (1-4 дітей).

Види занять:

- комплексні заняття;
- тематичне заняття
- комбіноване заняття
- домінантне заняття
- сюжетно-динамічне заняття
- інтегровані заняття

При організації роботи ЗДО всі працівники керуються планом роботи закладу на 2024/2025 навчальний рік, який розглядається на педагогічній раді та схвалюється нею, затверджується керівником закладу. Форма планування освітньої діяльності - за освітніми лініями (Базовий компонент дошкільної освіти України). Вихователі планують роботу з дітьми використовуючи 2 види планів: перспективний та календарний. Кожна група планує роботу з дітьми

враховуючи їх вікові особливості та завдання програм. Перспективний план розробляється на 2 тижні/ 1 місяць наперед. В ньому зазначається:

- тема блоку та теми тижнів;
- мета освітньої діяльності за темою блоку (на місяць);
- комплекси вправ ранкової гімнастики та гімнастики після денного сну;
- орієнтовний розподіл занять на тиждень;
- робота з батьками на місяць;
- потижневий розподіл форм та методів роботи з дітьми за освітніми лініями (при плануванні визначаються теми днів згідно з темою тижня);
- примітка для зазначення змін у плануванні тощо.

Перспективні плани дошкільного підрозділу мають систему умовних позначок для зручності планування, які зазначені на зворотному боці плану.

Календарні плани складаються вихователями на свою зміну (І чи ІІ половину дня). У цих планах зазначаються:

- тема блоку/тижня/дня;
- дата;
- І чи ІІ половина дня;
- форми та методи роботи визначені перспективним планом роботи у поширеному вигляді в порядку проведення;
- освітня лінія на полях проти зазначених форми чи методу роботи.
- мета освітньої діяльності за темою блоку (на місяць);
- комплекси вправ ранкової гімнастики та гімнастики після денного сну;
- орієнтовний розподіл занять на тиждень;
- робота з батьками на місяць;
- потижневий розподіл форм та методів роботи з дітьми за освітніми лініями (при плануванні визначаються теми днів згідно з темою тижня);
- примітка для зазначення змін у плануванні тощо.

Перспективні плани дошкільного підрозділу мають систему умовних позначок для зручності планування, які зазначені на зворотному боці плану.

Календарні плани складаються вихователями на свою зміну (І чи ІІ половину дня). У цих планах зазначаються:

- тема блоку/тижня/дня;
- дата;
- І чи ІІ половина дня;
- форми та методи роботи визначені перспективним планом роботи у поширеному вигляді в порядку проведення;
- освітня лінія на полях проти зазначених форми чи методу роботи.

Орієнтовні види діяльності за освітніми напрямками	Орієнтовна кількість занять на тиждень за віковими групами		
	друга молодша (від 3 до 4 років)	середня (від 4 до 5 років)	старша (від 5 до 6 (7) років)
Ознайомлення з соціумом***	1	2	3
Ознайомлення з природним довкіллям	1	1	2
Художньо-продуктивна діяльність (музична, образотворча, театральна тощо)**	4	5	5
Сенсорний розвиток	-	-	-
Логіко-математичний розвиток	1	1	2
Розвиток мовлення і культура мовленнєвого спілкування**	3	3	3
Здоров'я та фізичний розвиток*	3	3	3
Загальна кількість занять на тиждень	10	11	14

*Здоров'я та фізичний розвиток проводиться щоденно, протягом дня: 1 заняття проводиться в час за вибором вихователя на свіжому повітрі, 2 заняття – у приміщенні, 1 раз на тиждень піший перехід.

**1 заняття на тиждень з художньої літератури буде проведено за рахунок кількості таких занять: художньо-продуктивної діяльності у середній та старшій групах, розвитку мовлення у другій молодшій групі.

***під час занять ознайомлення із соціумом реалізуються завдання з народознавства, валеології починаючи з другої молодшої групи.

2.Планування роботи з батьками

Протягом 2024/2025 н.р. в закладі діє перспективний план роботи з батьками, для батьків вихованців всіх вікових груп. План розглядається на педагогічній раді як додаток до річного плану та схвалюється до використання. Планом визначено форми роботи з батьками згідно з планом роботи ЗДО на 2024/2025 навчальний рік. Відповідно до загального плану роботи з батьками вихователі складають план роботи з батьками для кожної вікової групи на рік та затверджуються директором ліцею.

Щомісяця у перспективному плані роботи з дітьми вихователі зазначають форми роботи з батьками на вказаний місяць відповідно до складаного плану на рік у відповідній графі. Таким чином плануючи роботу з батьками вихователі здійснюють її систематично та у повному обсязі.

Розділ 6. Особливості організації освітнього процесу

1. Профільне спрямування

Пріоритетний напрямок роботи ЗДО – «Фізичний розвиток дитини і його здоров'я»

У дошкільному дитинстві закладаються основи здоров'я, виховуються основні риси особистості людини. Міцне здоров'я – важливе підґрунтя успішного всебічного розвитку дитини і розкриття її особистісного потенціалу. Саме тому принцип оздоровчої спрямованості навчально-виховного процесу виокремлюється як один із стратегічних у сучасній системі дошкільної освіти. Відповідно до законів України «Про дошкільну освіту», «Про фізичну культуру» одним із пріоритетних напрямків освітнього процесу в дошкільних навчальних закладах залишається фізичне виховання та оздоровлення дітей.

Основна мета фізкультурно-оздоровчої роботи – охорона та зміцнення здоров'я, підвищення опірності й захисних сил дитячого організму, покращення його працездатності; своєчасне формування у малюків життєво важливих рухових умінь та навичок, розвиток фізичних якостей і забезпечення належного рівня фізичної підготовленості; виховання стійкого інтересу до рухової активності, потреби в ній, вироблення звички до здорового способу життя. Основою системи фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільному закладі є руховий режим як сукупність різних засобів та організаційних форм роботи з дітьми, які раціонально поєднуються і послідовно використовуються залежно від віку дітей, місця в режимі дня, сезону. Робота дошкільного навчального закладу в цілому спрямовується на підтримку, збереження та розвиток здорового способу життя дитини дошкільного віку.

Пріоритетний напрям освітньо-виховної роботи у нашому дошкільному навчальному закладі — організація фізкультурно-оздоровчої роботи, що

органічно пов'язана з активною руховою діяльністю дітей та має на меті забезпечити оптимальний стан їхнього здоров'я, успішний фізичний розвиток, подолання гіподинамії, формування рухових умінь та навичок, розвиток фізичних якостей та формування інтересу до різних видів рухової діяльності. Ця робота спрямовується на виявлення резервів повноцінного фізичного розвитку дітей та формування основ здорового способу життя. Для цього система фізичного виховання дітей володіє багатим арсеналом різноманітних фізкультурно-оздоровчих засобів. Чим різноманітніші засоби виховного впливу на дітей використовуємо в своїй роботі, тим динамічнішим є перебіг процесу фізичного розвитку дошкільнят.

Основні показники фізичного здоров'я дитини — загартованість організму (ступінь розвитку адаптивних можливостей організму проти негативних змін навколишнього середовища); повноцінний фізичний розвиток; рівень рухової підготовленості; розвиток фізичних якостей та тренуваність організму. Ефективність загартовування дітей визначається доцільним вибором різних його видів (обтирання, обливання холодною водою, контрастне обливання, ходіння босоніж, полоскання горла, використання сауни, плавання в басейні тощо). Запорука позитивних зрушень — систематичність, послідовність, позитивне ставлення дитини до загартовувальних процедур, відсутність примусу. Актуалізації знань дітей, їхніх умінь та навичок, особистісних досягнень у сфері рухового досвіду сприятиме й залучення їх до планування варіантів виконання рухових завдань на прогулянці, під час пішого переходу. Більшої самостійності варто надавати малюкам і в рухливих іграх, заохочувати їх самостійно організовувати знайомі ігри, розподіляти ролі, продумувати й ускладнювати правила. Саме такий підхід допоможе деяким дітям, які звикли перебувати під пильною опікою дорослих, доцільно й цікаво організовувати власне дозвілля.

Пріоритетні напрями фізкультурно-оздоровчої діяльності у дошкільному закладі:

- учити дітей дбати про своє здоров'я;

- розвивати потребу в щоденній руховій діяльності;
- розвивати фізичні якості, формувати навички володіння основними рухами та руховими діями;
- підтримувати у дітей інтерес до різних видів спорту, занять фізкультурою;
- забезпечувати взаємодію педагогів, медичних працівників та батьків у питаннях зміцнення психічного, фізичного здоров'я дітей та формування у них здорового способу життя.

Засоби фізичного виховання та розвитку дошкільнят

У дошкільному закладі використовується комплекс різних засобів з фізичного виховання та розвитку малюків: фізичні вправи (гімнастика, ігри, елементи спорту), природне середовище (повітря, сонце, вода), гігієнічні чинники (режим харчування, сну, занять і відпочинку, гігієна одягу, взуття, обладнання тощо). Поряд з традиційними засобами фізичного виховання, оздоровлення дошкільників у практиці роботи закладу знаходять місце інші, наприклад: степ – аеробіка – вправи з використанням степ – платформ, які застосовуються з оздоровчою метою.

До фізкультурно-оздоровчої роботи відносяться такі форми:

- *основні*: заняття з фізичної культури;
- *фізкультурно – оздоровчі заходи*: ранкова гімнастика, гімнастика після денного сну, фізкультурні хвилинки, паузи, загартувальні процедури;
- *форми активного відпочинку*: фізкультурні розваги, фізкультурні свята, день здоров'я, піші переходи.

У закладі **фізкультурні заняття** є щоденними:

- двічі на тиждень вони проводяться у відведений для цього час у фізкультурній залі або на майданчику (за сприятливої погоди у період з квітня до жовтня).

Усі заняття на свіжому повітрі мають таку саму тривалість, що й заняття у залі. Особливої уваги педагогів і медичного персоналу потребує забезпечення оптимальних загальних навантажень на дітей у процесі фізкультурних занять.

Тривалість занять для дітей молодшого віку – 15-20 хв., середнього віку – 20-25 хв., старшого віку -25-30 хв.

Тривалість частин заняття (вступної, підготовчої, основної і заключної) та обсяг матеріалу не постійні, вони змінюються залежно від освітніх завдань, умов проведення заняття. Обов'язкові умови проведення занять з фізичної культури: вологе прибирання зали, провітрювання приміщення, підготовка фізкультурного обладнання та інвентарю. Обладнання та інвентар мають бути безпечними у використанні, естетично привабливими та відповідати віку вихованцям за розмірами, вагою тощо. Одяг та взуття дітей добираються з урахуванням місця проведення занять і пори року. За освітніми завданнями, співвідношенням нового і знайомого програмового матеріалу фізкультурні заняття поділяють на:

- **мішані** (подається новий руховий матеріал та закріплюються раніше набуті уміння і навички);
- **заняття на закріплення й удосконалення рухових вмінь і навичок, або тренувальні** (будується на більш або менш знайомих вправах);
- **контрольні** (проводяться за потребою в кінці місяця або кварталу, півріччя з метою перевірки рівня сформованості рухових умінь і навичок, спеціальних знань, розвитку фізичних якостей тощо).

За змістом рухових завдань і методикою проведення ми використовуємо:

- **комплексні, або інтегровані, мішані** (включають стройові, загальнорозвивальні вправи, основні рухи, рухливі ігри та інші види фізичних вправ; проводяться з використанням комплексу наочних, словесних, практичних методів і прийомів навчання залежно від віку дітей);
- **сюжетні** (будуються, як правило, за типовою структурою, але у формі «рухової розповіді», де всі рухові завдання пов'язані спільним сюжетом і виконуються в цікавих ігрових ситуаціях, на імітаціях тощо);
- **ігрові** (всі освітні завдання розв'язуються лише з допомогою ігор (3-5): спочатку проводяться 1-2 гри малої і середньої рухливості, потім – 1-2 гри великої рухливості, на закінчення – малорухлива гра; ігри добираються так,

щоб за руховим змістом вони відповідали змісту всіх структурних частин типового заняття; проводяться на закріплення набутих рухових навичок або з контрольною метою);

- **домінантні** (акцентовані на реалізацію певних освітніх завдань, застосуванні певних засобів фізичного розвитку тощо, наприклад: заняття на розвиток швидко-силових якостей, або на оволодіння елементами спортивної гри чи вправи, або заняття з переважним використанням певного виду фізкультурного обладнання, інвентарю тощо).

Ранкова гімнастика – обов’язково проводиться в ранкові години в кожній віковій групі. Вона сприяє поглибленню дихання, посиленню кровообігу, обміну речовин, розвитку різних груп м’язів, правильній поставі, розгальмовуванню нервової системи після сну, викликає позитивні емоції. Головна вимога до гімнастики у літній період – проведення її на свіжому повітрі, а взимку – у добре провітреному приміщенні. Тривалість ранкової гімнастики: для дітей II молодшої групи – 4-5 хв., середньої групи – від 6 до 9 хв., старшої групи – 8-12 хв. Комплекси ранкової гімнастики розучуються на заняттях з фізичної культури, діють 2 тижні з ускладненням на другому.

Гімнастика після денного сну проводиться після поступового підйому дітей у спальній, групових кімнатах або залі. Комплекс такої гімнастики включає загальнорозвивальні вправи на різні м’язові групи із зміною вихідних положень та спеціальні вправи для формування стопи і постави. Тривалість від 6 до 9 хвилин залежно від віку дітей.

Фізкультурні паузи (динамічні перерви) проводяться в перерві між малорухливими видами діяльності та організованими заняттями з метою зняття втомлюваності дітей через використання нескладних рухливих вправ. Їх тривалість – 5-10 хв.

Фізкультурні хвилинки – проводяться під час організованих занять у вигляді короткотривалих комплексів фізичних вправ, що дає можливість зменшити втомлюваність дітей і відновити їхню працездатність для подальшої

успішної роботи. До комплексів фізкультурних хвилинوک входять 3-4 вправи, кожна з яких повторюється 4-6 разів. Їх тривалість 1-2 хвилин.

Загартувальні процедури – система заходів, спрямованих на підвищення опірності організму дітей, розвитку у них здатності швидко й без шкоди для здоров'я пристосовуватися до змінних умов навколишнього середовища.

У дошкільних навчальних закладах застосовуються два види загартувальних заходів: повсякденні та спеціальні. До **повсякденних** належать: відповідний температурний режим, використання прохолодної води для миття рук, обличчя.

Спеціальні загартувальні процедури – повітряні й сонячні ванни, різноманітні водні процедури (наприклад: сухе та вологе обтирання тіла махровою рукавичкою, обливання ніг, тіла), сон при відкритих фрамугах тощо. При використанні водних процедур температура води поступово знижується відповідно до встановлених норм.

Враховуючи провідну роль **ігрової діяльності** в особистісному зростанні дітей, значне місце під час організації рухового режиму відводиться рухливим іграм. При їх доборі враховуються такі чинники: вік дітей, пора року, погодні та природні умови, місце ігор протягом дня, наявність необхідного фізкультурного обладнання та інвентарю.

Рухливі ігри включаються до різних форм роботи з дітьми (занять, свят, розваг тощо) після їх попереднього розучування.

Протягом дня ми проводимо рухливі ігри різних видів: сюжетні й безсюжетні, ігри змагального типу, з елементами спортивних ігор (баскетбол, футбол) та спортивних вправ (катання на санчатах), забав (серсо, кільцекид, кеглі) тощо. Навчання елементів більшості спортивних ігор і вправ спортивного характеру здійснюється на заняттях з фізичної культури, а закріплення – на прогулянках.

Фізичні вправи широко використовуються в різноманітних організаційних формах (ранкова гімнастика, заняття з фізичної культури, рухливі ігри тощо).

Фізкультурні свята проводяться двічі – тричі на рік. Оптимальна тривалість заходу для дітей цього віку – 40-50 хвилин, для старшого віку – 50-60 хвилин.

Фізкультурні свята організовуємо в першій половині дня, в фізкультурній залі або на майданчику. Підготовка дітей до свята розпочинається заздалегідь і здійснюється впродовж усього освітнього процесу (, фізкультурних заняттях, під час ранкової гімнастики, ігор тощо).

Фізкультурні розваги проводяться, починаючи з раннього віку (3-й рік життя) один-два рази на місяць, переважно у другій половині дня. Тривалість фізкультурних розваг для дітей раннього віку – 15-20 хв., молодшого – 20-35 хв., старшого віку – 35-40 хв. Місцем їх проведення фізкультурна зала, фізкультурний майданчик.Обов'язковим є участь кожної дитини в розвазі. У фізкультурних розвагах для дітей старшого дошкільного віку переважають естафети, конкурси , а також використовуватися ігри та вправи спортивного характеру.

Дні здоров'я організовуємо один раз на місяць, починаючи з 3-го року життя. Цей день насичується різноманітними формами: загартувальні та лікувально-профілактичні процедури, дитячий туризм, фізкультурне свято або розвага, самостійна рухова діяльність, рухливі ігри на прогулянках, фізкультурні заняття тощо. Більшість з них проводимо на свіжому повітрі.У день здоров'я вся освітня робота пов'язується з темою здоров'я та здорового способу життя (бесіди, читання художньої літератури, ігрова, пізнавальна, трудова, самостійна художня діяльність тощо). Програма дня здоров'я передбачає як загальні для всього дошкільного закладу заходи, так і розраховані на кожну вікову групу.

Пішохідні переходи здійснюють у першу половину дня. Вони являють велику цінність для зміцнення здоров'я дітей 3-7 років і формування рухових умінь та навичок бігу, ходьби, метання, підлізання, стрибків та інших рухів. Рухову діяльність у поєднанні зі свіжим повітрям, сонцем підвищує захисні реакції організму дітей, загартовує їх. Навколишня природа, різноманітні враження збагачують знання, виховують естетичні почуття дітей.

Під час проведення пішохідних переходів вчимо дітей дотримуватися дисципліни та ознайомлювати їх з правилами дій пішоходів на вулиці.

Вирішуємо наступні освітні завдання: ознайомлення з архітектурою будинків, породами дерев, поряд з якими проходять діти тощо. Тому **метою пішохідних переходів** є удосконалення рухових навичок та комплексний розвиток рухових якостей у природних умовах (парк, ліс, берег річки), навчання дітей орієнтуватися на місцевості.

Роботу з виховання потреби у дотриманні здорового способу життя необхідно здійснювати за такими напрямками:

- прищеплювання стійких культурно-гігієнічних навичок;
- розвиток уявлень про будову власного тіла, призначення органів;
- навчання догляду за власним тілом, формування навичок надання першої долікарської допомоги;
- формування уявлень про те, що корисно і що шкідливо для здоров'я;
- формування потреби щодня займатися фізичними вправами.

Роль сім'ї у фізичному вихованні дітей

Важливу роль у фізичному вихованні дітей відіграє сім'я. Категорично і однозначно визначав роль батьків у вихованні дітей Ж. Руссо. Він вважав, що той, хто не може виховувати дітей, не повинен їх мати, і ні бідність, ні робота, ні повага людей не позбавляють батьків від обов'язку виховувати самому своїх дітей.

Першими вчителями маленької дитини стають її батьки, але часто процес навчання розпочинається раніше, ніж вони встигають усвідомити цей факт. Діти засвоюють спосіб життя батьків, у сім'ї закладаються основи багатьох умінь, навичок і звичок, виробляються оціночні судження та визначається життєва позиція підростаючого покоління. Це певною мірою стосується і ставлення до фізичної культури, до активного використання її засобів у побуті — для зміцнення здоров'я, всебічного розвитку і змістовної організації дозвілля. Аналізуючи ступені освітньо-виховної системи, першим завданням дошкільного виховання є фізичний розвиток дитини. Найкращі наслідки у вихованні дітей дошкільного віку може дати співпраця родини і дитячого садочка. Це дозволяє дотриматись єдності у напрямках і методах виховання.

Функції батьків в організації фізичного виховання дітей можна згрупувати таким чином:

- створення необхідних матеріально-технічних умов для занять удома;
- контроль і сприяння дотриманню дітьми режиму дня, правил особистої гігієни, загартування, виконанню ранкової гімнастики і домашніх завдань;
- особиста участь у змаганнях сімейних команд, днях здоров'я, спортивно-художніх вечорах, фізкультурно-художніх святах, іграх, розвагах, прогулянках;
- організація змагань та ігор на дитячих майданчиках за місцем проживання;
- виконання обов'язків громадських тренерів і суддів.

Отже, успішне розв'язання завдань фізичного виховання дітей можливе лише за умови спільних, погоджених дій дошкільного закладу і сім'ї.

2. Гурткова робота

1. Мета програми гуртка «Юні пошуковці»:

- формувати у дітей практичні вміння і навички взаємодії з природою, елементарні навички пошукової роботи;
- посилювати інтерес до явищ живої та неживої природи, активізувати самостійну розумову діяльність;
- підводити дошкільників до розв'язання пізнавальних завдань з допомогою наявних у них знань, умінь і навичок;
- розвивати вміння аналізувати, систематизувати результати, наслідки роботи, розуміння дітьми причинно-наслідкових зв'язків;
- створити умови, які викликають бажання дітей досліджувати, експериментувати, пізнавати все нове, незвичайне з навколишнього світу.

2. Мета програми гуртка «Грайлик»:

- розвивати у дітей логічне мислення, пам'ять, увагу за допомогою спеціальних розвиваючих ігор та вправ, вміння довести розпочату справу докінця.
- формувати у дітей впевненість у собі та у тому, що їхня відповідь

правильна.

- вчити дітей порівнювати, узагальнювати, класифікувати, вилучати, зіставляти та інші логічні операції; проводити різні дії з цифрами, множинами предметів, геометричними фігурами, орієнтування в часі, просторі.

- розвивати здібності до моделювання та конструювання.

3.Мета програми гуртка « Степ – Аєробіка»

- засобами фізичних вправ та ритмічної музики розвивати та удосконалювати у дітей дошкільного віку навички рухової діяльності та фізичні якості, стимулювати розвиток пластичності кістково – м'язової системи.

4.Мета програми гуртка « Чарівні пальчики»

- образотворча діяльність має велике значення в вирішенні завдань естетичного виховання. Оскільки за своїм характером є художньою діяльністю. Специфіка занять образотворчою творчістю дає широкі можливості для пізнання прекрасного, для розвитку у дітей емоційного – естетичних відносин в дійсності.

5.Мета програми гуртка « Логічні блоки Дьенеша»

- блоки 3. Дьенеша – унікальний дидактичний матеріал, який відіграє важливу роль у формуванні здібностей дитини дошкільного віку мислити творчо і самостійно. Використання ігор з блоками Дьенеша дає можливість розвивати у малят вміння розмірковувати, розв'язувати не стандартні завдання, складати казки, фантазувати, конструювати і т.п. Розвиток аналітичного сприйняття, наочно – образного та логічного мислення дошкільнят.

6.Мета програми гуртка « Майстриня».

- має на меті навчити дітей майстерності шиття. Навички та вміння, які діти отримують на заняттях гуртка, стануть у нагоді їм як у побуті, так і при виборі професії. Відповідний гурток навчає дітей праці та успішно виконувати будь – яку роботу, щоб вона була якісною та гідною похвали.

На основі роботи – гуртка діти вчаться планувати свою роботу, дотримуватись правил та санітарно – гігієнічних вимог під час виконання цінних речей.

2. Використання інноваційних методик та технологій

Для підвищення якості освітнього процесу у закладі дошкільної освіти запроваджуються:

Інноваційні освітні технології:

- Теорія розв’язання винахідницьких завдань (ТРВЗ) Г.Альтшуллера
- Логічні блоки Дьєнеша
- Мнемотехніка
- «Використання інноваційних технологій – вивчення віршів за методикою Софії Миколаївни Лисенкової»
- Коректурні таблиці Н. Гавриш як засіб стимулювання мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку
- Степ – аеробіка.

Розділ 7. Якість наданих освітніх послуг

Якісна освіта – це освіта, спрямована на формування нової життєво компетентної особистості, це освіта, яка враховує сутнісні індивідуальні характеристики кожної дитини, розкриває та розвиває її задатки й обдарування і на цій основі забезпечує максимальну реалізацію її потенціалу; це освіта, здатна до безперервної модернізації та інновацій, потенційно спроможна давати адекватні відповіді на виклики цивілізації; це освіта, яка забезпечує відповідність освітнього процесу та змісту освіти прийнятим Державним стандартам.

Головне завдання закладу – забезпечити юне покоління якісною освітою, тобто виплекати активну, самодостатню, інноваційну особистість, здатну вчитися впродовж життя, орієнтуватися у новому швидкозмінному світі і бути конкурентоспроможною в ньому.

У 2024/2025 навчальному році у закладі буде здійснюватись моніторинг життєвої компетентності дітей раннього та дошкільного віку за різними формами дослідження:

- діагностика рівня розвитку пам'яті дітей 3-4 х років (довільної і мимовільної) (автор А.О.Реан)
- діагностика активного словника дітей дошкільного віку
- діагностування компетентності дітей дошкільного віку
- діагностування фонетичної компетентності дітей дошкільного віку
- протокол проведення індивідуального діагностичного обстеження дитини
- тести для старших дошкільників щодо виявлення рівня засвоєння народознавчих знань
- Яценко Т.В. «Діагностика психічного розвитку дітей дошкільного віку». Методичний посібник.
- Діагностика підготовки дітей до школи
- Методика «Розвиток у дітей передумов навчальної діяльності» Котирло

Розділ 8. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми.

Програми	Автор	Ким, коли затверджені
Комплексні		
Освітня програма для дітей від 2 до 7 років.«Дитина».	Кер. Проекту Огневюк В.О.,Наук. Ред. Беленька Г.В., Половіна О.А., Авт. Кол. Богініч О.Л., Коваленко О.В., Машовець М.А. та інші..	Університет ім. Бориса Грінченка Лист МОН від 23.07.2020 № 1/11-4960
Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина».	Наук.ред.Г.В.Беленька, О.А.Половіна, І.В.Кондратець,	Університет ім..Бориса Грінченка,Протокол №1 від 12.01.2021
Парціальні освітні програми		
«Формування математичної компетенції»	(Ларіса Зайцева);	Схвалено для використання у дошкільних навчальних закладах (рішення експертної комісії з дошкільної педагогіки та психології від 25 червня 2021)
«Творці майбутнього», для закладів дошкільної освіти	(авторський колектив – р Рома О.Ю., І.Ю. Звоник, Г.В. Малевич, Г.В. Шварова, О.М. Шуляк)	Схвалено для використання у дошкільних навчальних закладах (лист Державної наукової установи «Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України від 12.01.2023, № 22-1/12-Г-46
Варіантна складова (по гурткам)		
Програма з степ - аеробіки для дітей старшого віку	Скіпор М.М.	

Перелік освітніх програм на 2023/2024 н. р.

Комплексні програми

Впевнений старт. Освітня програма для дітей молодшого дошкільного віку (за загальною науковою редакцією Тамари Піроженко)

Впевнений старт. Освітня програма для дітей середнього дошкільного віку (за загальною науковою редакцією Тамари Піроженко)

Впевнений старт. Освітня програма для дітей старшого дошкільного віку (за загальною науковою редакцією Тамари Піроженко)

Дитина. Освітня програма для дітей від 2 до 7 років (науковий керівник — Віктор Огнев'юк)

Окрилення. Освітня програма розвитку дітей у передшкільний період (за рік до навчання у 1 класі ЗЗСО) (автори — Анжеліка Цимбалару, Наталія Пархоменко)

Освіта і піклування. Програма освіти дітей раннього та дошкільного віку (Edycation Care) (упорядники — Володимир Воронов, Катерина Ковальчук, Ольга Рейпольська, Світлана Сисоєва, Катерина Станкевич, Наталія Піканова)

Соняшник. Комплексна авторська програма розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку від 4-го до 6-го року життя (автор — Любомира Калуська)

Стежина. Комплексна альтернативна освітня програма для дошкільних навчальних закладів, що працюють за вальдорфською педагогікою (автори — Алла Гончаренко, Наталія Дятленко)

Стежини у Всесвіт. Комплексна програма для дітей раннього та предшкільного віку (науковий керівник — Катерина Крутій)

Українське дошкілля. Програма розвитку дитини дошкільного віку (автор — Олександра Білан; за загальною редакцією Олени Низковської)

Я у Світі. Програма розвитку дитини від народження до шести років (за загальною науковою редакцією Олени Кононко)

Парціальні програми

Акватеатр. Парціальна програма адаптації дітей раннього та дошкільного віку до водного середовища і навчання плавання (авторський колектив — М. Єфименко, М. Литв'яков)

Англійська мова за методикою асоціативних символів для старшого дошкільного та молодшого шкільного віку (від 5 до 10 років). Навчальна програма для закладів дошкільної та загальної середньої освіти (авторський колектив — С. Гунько, С. Бацмай, Л. Гусак, Н. Стадник, Н. Занюк, О. Крутова)

Вітаю, театре. Парціальна програма для дітей старшого дошкільного віку (автор — Л. Макаренко)

Горизонтальний пластичний балет. Програма з фізкультурно-корекційної роботи в дошкільних навчальних закладах за авторською естетико-оздоровлювальною технологією (авторський колектив — М. Єфименко, Ю. Єфименко)

Дитяча хореографія. Програма хореографічної діяльності дітей віком від 3 до 7 років (автор — А. Шевчук)

Дошкільнятам — освіта для сталого розвитку. Парціальна програма для закладів дошкільної освіти (авторський колектив — Н. Гавриш, О. Пометун)

Духовно-моральне виховання дітей дошкільного віку на християнських цінностях. Навчальна програма та календарно-тематичний план (авторський колектив — А. Богуш, І. Сіданіч, В. Сучок та інші)

Життя в долонях. Парціальна програма розвитку інтелекту в різних видах діяльності дітей старшого дошкільного віку (на основі інтерактивного контенту комп'ютерної програми «Life In Our Hands») (за загальним науковим керівництвом Р. Борща, С. Кондрата)

Інтелектуальна мозаїка. Парціальна програма інтелектуального розвитку дітей раннього та передшкільного віку (авторський колектив — Л. Зданевич, Л. Пісоцька, Н. Миськова, С. Таранціца)

Казкова фізкультура. Парціальна програма з фізичного виховання дітей раннього та дошкільного віку (автор — М. Єфименко)

Комп'ютерна грамота для малят. Парціальна програма для дітей старшого дошкільного віку (автори — О. Болотова, О. Вайнер, В. Семізірова)

Лідер живе в кожному. Парціальна програма для закладів дошкільної освіти з формування лідерського потенціалу дітей дошкільного віку (авторський колектив — Н. Гавриш, О. Безсонова, О. Безрукова, В. Воронов)

Моя країна — Україна. Парціальна програма з патріотичного виховання для дітей старшого дошкільного віку (авторський колектив — Н. Гавриш, О. Косенчук, Т. Піроженко)

Мудрі шахи. Програма та методичні рекомендації з навчання дітей старшого дошкільного віку гри в шахи (авторський колектив — В. Семізірова, О. Духновська, Л. Пащенко)

Настільний теніс. Програма та методичні рекомендації з навчання дітей старшого дошкільного віку гри в настільний теніс (авторський колектив — В. Дроздюк, Г. Коваленко, Н. Якименко)

Скарбниця моралі. Парціальна програма з морального виховання дітей дошкільного віку (автор — Л. Лохвицька)

Творці майбутнього. Парціальна програма розвитку дитини від 2 до 6 років через гру (автори — О. Рома, І. Піскова, Г. Малевич, Г. Шварова)

Україна — моя Батьківщина. Парціальна програма з національно-патріотичного виховання для дітей середнього та старшого дошкільного віку (за загальною науковою редакцією О. Рейпольської)

Формування математичної компетентності у дітей дошкільного віку. Парціальна програма (автор — Л. Зайцева)

Цікаві шашки. Програма та методичні рекомендації з навчання дітей старшого дошкільного віку гри в шашки (авторський колектив — В. Семизорова, О. Романюк, Г. Дульська)

Шкіряний м'яч. Програма та методичні рекомендації з навчання дітей старшого дошкільного віку гри у футбол (авторський колектив — В. Дроздюк, Г. Коваленко, Н. Якименко)

Юний скелелаз. Парціальна програма навчання дітей 5—6 років скелелазінню з методичними рекомендаціями (автори — О. Безсонова, Л. Гонта)

STREAM-освіта, або Стежинки у Всесвіт. Альтернативна програма формування інженерного мислення в дітей предшкільного віку (науковий керівник — К. Крутій)